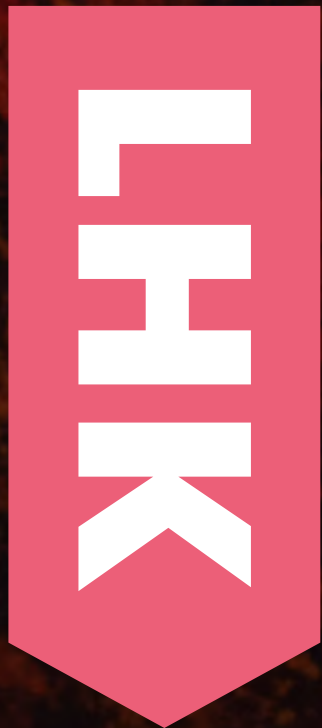

LIJST HENK KROL

**Koester wat
goed is.
Verander
wat beter kan.**

Stem LHK!

Vele generaties hebben hier in Nederland mooie dingen opgebouwd. Deze verworvenheden moeten verdedigd worden. Wij staan voor een leefbaar Nederland waarin ruimte is voor andersdenkenden en nieuwe inzichten, maar waar geen plek is voor het ondermijnen van de waarden waarmee we een welvarend en gelukkig land zijn geworden. Wij gaan voor sociaal, eerlijk en rechtvaardig. Pensioen voor ouderen, werk en kansen voor jongeren. Wij gaan voor luisteren, heldere beloftes en keihard ervoor knokken.

Wij koesteren wat goed is. Wij veranderen wat beter kan! Noem ons vooruitstrevend conservatief.

Dat is Lijst Henk Krol. Dat is de LHK.

Wij hebben geen blauwdruk voor de toekomstige samenleving. We weten wel wat we als samenleving hebben opgebouwd en wat dat waard is.

Speerpunten

- 1. De economie zetten we op 1** 4
- 2. De overheid is er voor u, niet andersom** 7
- 3. Een rechtvaardig en veilig land** 10
- 4. Gezondheid, ons grootste bezit** 14
- 5. We koesteren en behouden ons pensioenstelsel, het beste ter wereld** 17
- 6. Een goede plek om te wonen voor alle Nederlanders** 20
- 7. We zijn zuinig op onze aarde** 23
- 8. We hechten aan onze normen en waarden en koesteren onze Nederlandse cultuur** 26
- 9. Minder belasting en ombuiging van overheidsuitgaven** 29

Programmacommissie

Henk Krol, Partijleider

Rosa Molenaar, Ambtelijk Secretaris Tweede Kamer

Pieter Bogaardt, Partijvoorzitter

Erik Lutjens, Hoogleraar VU, Pensioenrecht

Frank Engelman, Persvoorlichter

1

De economie zetten we op 1

We behouden en versterken onze beroemde koopmansgeest. De LHK gelooft in de Nederlandse ondernemer. Zij zijn de spreekwoordelijke paarden die de kar trekken. Zij zorgen ervoor dat we in onze levensbehoeften kunnen voorzien. Ze zijn de aanjager van onze werkgelegenheid en onze welvaart.

Daarom zetten we de ondernemer en de economie op nummer één. De pijlers zijn een koopkrachtimpuls door lastenverlichting en btw-verlaging, het faciliteren van ondernemers, investeren in innovatie en een vangnet voor hen die het financieel niet redden.

Ondernemers

Ondernemers – in het bijzonder het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) – zijn de motor van onze economie en onze samenleving. Zij zijn de spreekwoordelijke paarden die de kar trekken. Zij zorgen ervoor dat we in onze levensbehoeften kunnen voorzien. Ze zijn de aanjager van onze werkgelegenheid en welvaart. Het stimuleren van werk en het tegengaan van werkloosheid is goed voor de economie, voor ons geluk en onze levensvervulling. Ondernemers verdienen daarom alle steun van de overheid.

- Ondernemers krijgen ruimte om te ondernemen. Zij kunnen vrijstelling krijgen voor regels die hun belemmeren of tegenstrijdig zijn. De overheid inventariseert welke regels vereenvoudigd of geschrapt kunnen worden.
- Er komt een verlaging van de btw. De tarieven worden afgestemd op die van de buurlanden om bestedingen over de grens tegen te gaan. Dat is beter voor onze schatkist en voor de ondernemers in de grensstreek.
- Premieverlagingen. Voor bedrijven wordt het financieel aantrekkelijker om personeel

aan te nemen. Het doorbetalen van loon bij ziekte wordt drastisch ingeperkt: 12 weken voor kleine bedrijven, 6 maanden voor grotere bedrijven. Daarna wordt de betaling overgenomen door een ondernemersfonds gefinancierd uit premies.

- Leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt is niet slim. Ouderen brengen ervaring in, jongeren nieuwe ideeën. Ondernemers en andere werkgevers worden ontlast door het beperken van sociale lasten en voorzieningen voor werknemers vanaf 45 jaar.

Koopkrachtimpuls: meer geld in de portemonnee

Een koopkrachtimpuls is de sleutel tot een bloeiende economie na corona. De LHK kiest voor meer geld in de portemonnee van de burgers.

- Er komt de komende kabinetsperiode een lastenverlichting zodat mensen die belasting betalen elke maand extra geld in hun portemonnee krijgen. Dat kan bijvoorbeeld door een verhoging van de belastingvrije voet.
- Het koopkrachtverlies van gepensioneerden over de afgelopen 12 jaar wordt hersteld. Omdat de pensioenfondsen veel meer geld in kas hebben dan ze kunnen uitgeven¹ is dat gewoon mogelijk. Het kost de overheid niets en het gaat niet ten koste van toekomstige generaties.

Inkomen is nog geen besteedbaar inkomen

Vergeleken met ons omringende landen zijn onze lonen hoog. Het minimumloon is overal lager met uitzondering van Ierland en Luxemburg. Maar als het gaat om werkelijk besteedbaar inkomen scoren we laag. In Nederland stijgt het besteedbaar inkomen al decennia nauwelijks. Dat komt deels door een mondiale tendens (automatisering), maar ook omdat in Nederland een steeds groter deel van het inkomen naar de overheid gaat. In andere Europese landen stijgt het besteedbare inkomen wel. Het is geen populair standpunt, maar de LHK gaat ervan uit dat nuchter Nederland het begrijpt: het sterk verhogen van lonen (minimumloon en publieke sector) is voor de komende kabinetsperiode niet onze eerste keus. Het trekt arbeidsmigranten aan die autochtone werknemers kunnen verdringen.

¹ Zie verder speerpunt 5.

Bovendien is het een rem op het aannemen van personeel door ondernemers die nu aan het overleven zijn.

Het beste is om in te zetten op een verhoging van het besteedbare inkomen door lastenverlichting. We kiezen daarom voor meer geld in ieders portemonnee via een andere route.

- Iedereen profiteert van de voorgestelde lastenverlichting en btw-verlaging. Lagere inkomens merken daar het meest van bij het doen van de dagelijkse boodschappen.
- We kiezen voor structureel minder overheid en overhead.

Onze wereldhavens

Schiphol en de Rotterdamse haven zijn de infrastructurele parels van onze internationale handelsbetrekkingen. Het maakt Nederland een aantrekkelijke vestigingsplaats. Ze liggen aan de basis van onze ijzersterke exportpositie. We doen er alles aan om die positie te behouden.

- De Rotterdamse haven krijgt voldoende ruimte en faciliteiten om groei op een duurzame wijze te verwezenlijken.
- De overheid gaat zorgvuldig om met de belangen van de KLM.
- De overlast voor burgers en bedrijven wordt beperkt door handhaving van de regels over geluids- en milieubelasting.

Boeren, tuinders en vissers

De LHK is voor een moderne, duurzame agrarische sector. Het is een vitale sector.

- Er komt een beperking van grootschalige intensieve veehouderij. De LHK wil geen megastallen. Dierenleed bij de bio-industrie wordt uitgebannen.
- Gebruik van kunstmest en gif in de landbouw en antibiotica in de veehouderij wordt sterk verminderd.
- We gaan voor kleinschaligheid en 'direct van de boer': het verbouwen van groente en fruit boven of bij de winkel maakt de consument bewuster, net als de stadsboerderij waar je je sla en eieren kunt kopen.

Toerisme

Toerisme is een belangrijk exportproduct. De LHK is trots op Nederland en wil ons land graag laten zien aan toeristen.

- Nederland profileert zich - ook buiten Amsterdam - als fraai vakantie-land.
- Er komen betere infrastructurele verbindingen tussen de Randstad en regionale toeristentrekpleisters en attractieparken als de Efteling en Beekse Bergen. Het openbaar vervoer wordt klantvriendelijk voor toeristen.
- Het opengestelde huwelijk voor partners van gelijke geslacht - waarmee Nederland een wereldprimeur had - is een prachtig immaterieel exportproduct en wordt met trots gepromoot.

Uitkeringen en problematische schulden

Mensen die arbeidsongeschikt of werkloos raken, blijven deel uitmaken van onze samenleving. Ook zij houden op hun eigen manier de economie en het sociaal-maatschappelijk leven draaiende.

- Uitkeringen worden - net als de indexatie van het wettelijk minimumloon - jaarlijks aangepast. Voor mensen boven de 55 blijven aanvullende uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid en werkloosheid bestaan tot de pensioenleeftijd.
- Om maatschappelijk van betekenis te blijven wordt vrijwilligerswerk gestimuleerd.
- Verdienmodellen met problematische schulden worden verboden.

2

De overheid is er voor u, niet andersom

De LHK zet met kracht in op het herstel van het vertrouwen in de overheid. Dat draagt bij aan een stabiel en welvarend land. De toeslagenaffaire, het afschaffen van het raadgevend referendum, de coalitiedwang in het parlement en onder meer gemeentelijke herindelingen tegen de wens van de inwoners in, hebben het vertrouwen geschaad.

Er zijn hervormingen nodig om het openbaar bestuur weer transparant en controleerbaar te maken. Transparantie wordt het nieuwe besturen, 'geheim' het nieuwe taboe. De burger krijgt directe zeggenschap in de vorm van bindende referenda op alle bestuurslagen. De overheid is er tenslotte voor u, niet andersom.

Directe democratie

In een democratie is de wil van de meerderheid doorslaggevend, waarbij de positie van minderheden wordt meegenomen. De LHK is een groot voorstander van bindende referenda omdat in een referendumdemocratie politici het zich niet kunnen permitteren om de meerderheid te negeren. Dat is een broodnodige aanvulling op het huidige, zuiver vertegenwoordigende systeem, waarin de coalitie alles aangenomen kan krijgen – ook als er onder de bevolking geen meerderheid voor is.

- Het bindend referendum wordt ingevoerd voor alle bestuurslagen. Volksvertegenwoordigers en overheden, maar zeker ook betrokken burgers, kunnen onder wettelijke voorwaarden een bindend referendum voorstellen.
- De inwoners van een gemeente kiezen hun burgemeester tijdens rechtstreekse verkiezingen. Het is goed als een burgemeester een eigen mandaat heeft en zich gesteund weet door de inwoners.

Gemeentelijke overheid

De LHK gaat het lokale bestuur versterken. Het lokale bestuur staat dicht bij de mensen en gaat over concrete zaken.

- Gemeenteraadsverkiezingen zijn te belangrijk om een verlengstuk te zijn van de landelijke politiek. Daarom worden deze verkiezingen niet meer allemaal op één dag gehouden, maar op verschillende momenten.
- De LHK zet in op het professionaliseren van de gemeenteraad. Dat is nodig omdat het controleren van het college van B&W steeds ingewikkelder wordt, de projecten steeds omvangrijker, de belangen groter. De tijd is aangebroken dat de raad het college echt kan controleren en corrigeren.
- Gemeentelijke herindelingen vinden alleen plaats na goedkeuring door een bindend referendum in elk van de betrokken gemeenten.

Rijksoverheid

Het vertrouwen in de rijksoverheid is belangrijk voor een stabiel land. Het heeft de laatste jaren helaas flinke deuken opgelopen. We gaan werken aan het herstel. Dat doen we door een integere overheid en een kundig bestuur.

- Ministerschap is vakmanschap. Er komen vakministers die weten waar ze over praten en die bereid zijn eerlijk verantwoording af te leggen.
- Het parlement wordt een krachtig, controlerend orgaan. De actieve en passieve informatieplicht van het kabinet wordt in ere hersteld. De inspecties worden onafhankelijk en rapporteren gevraagd en ongevraagd direct aan het parlement.
- De belastingdienst is ernstig ontspoord en heeft zich tegen de burger gekeerd. Om het vertrouwen te herwinnen wordt de dienst gereorganiseerd. Wat nu al kan, gebeurt snel: de dienst wordt klantvriendelijker, hun brieven worden begrijpelijker en de burger krijgt – als hij zijn aanslag over het afgelopen jaar heeft voldaan – een bedankje.

“De Eerste Kamer is belangrijk, de Tweede Kamer is belangrijk, maar de huiskamer is het allerbelangrijkst.”

Een kleinere, eerlijke overheid

De overheid is te veel uitgedijd. De taken van de overheid dienen zich volgens de LHK te concentreren op zaken die we als samenleving beter gezamenlijk kunnen doen. Afhankelijkheid van commercie of het buitenland is niet altijd de beste oplossing.

- De LHK vindt dat we met elkaar zeggenschap moeten houden over vitale fundamenteën van onze samenleving. Daar hoort operationele daadkracht in crises bij.
- We zijn zeer kritisch op verdienmodellen waarbij commerciële bedrijven zichzelf verrijken met publiek geld.
- Subsidies zijn er om met elkaar een betere samenleving te worden. Polariserende organisaties die mensen tegen elkaar opzetten, de integratie belemmeren, oproepen tot geweld, of onze democratische rechtsstaat in gevaar brengen, komen daarom niet meer in aanmerking voor subsidie.
- Er komt een brede doorlichting van overheidstaken met als doel de overheid compact en effectief te maken. Privatiseringen uit het verleden worden geëvalueerd.
- In gevallen waarin de overheid burgers of werknemers onrecht heeft aangedaan wordt dit erkend en snel rechtgezet.

EU en de euro

Wij staan positief kritisch ten opzichte van de EU. De EU is prima om de handel tussen lidstaten te bevorderen. Maar we vinden ook dat Nederlanders gaan over wat er in Nederland gebeurt. Daarom maakt Brussel wat ons betreft pas op de plaats. De EU hervormen we van binnenuit.

- De zeggenschap brengen we terug naar de nationale parlementen.
- We denken eerder aan inperking – een West-Europese Unie – dan aan uitbreiding van het aantal lidstaten. Turkije heeft zich niet een waardige aspirant-lidstaat getoond en kan daarom geen lid worden.
- We maken de kosten en de baten van ons EU-lidmaatschap transparant. Dan kunnen we goede afwegingen maken over wat we wel en niet willen.
- De LHK wil een sterke, stabiele euro, als dat nodig is met minder aangesloten landen. Er komt een onderzoek naar het voeren van een

twee munten stelsel: de herinvoering van de gulden, met behoud van de euro.

Internationale verdragen

Nederland heeft een groot en interessant buitenland. Wij als handelsnatie varen wel bij goede internationale verhoudingen en uitstekende diplomatieke betrekkingen. We zijn trots op ons kleine land en zetten ons in om onze eigen koers te bepalen.

- Een internationaal verdrag wordt pas wet als de Tweede en Eerste Kamer er expliciet mee instemmen.
- Internationale verdragen die we in het verleden hebben ondertekend gaan we doorlichten op de actuele relevantie voor het Nederland van nu.

3

Een rechtvaardig en veilig land

We zijn van oudsher een volk van leven en respectvol laten leven. Dat willen we zo houden, want we voelen ons er prettig bij. De LHK staat voor een veilig land waar je vrij bent om te doen en laten wat je wilt zonder dat je wordt achtergesteld of gevaar loopt. De wet vormt de grens waarbinnen we die vrijheid hebben en waar we als meerderheid voor hebben gekozen.

Daarom zetten we in op het handhaven ervan. De pakkans en de straf worden afschrikwekkend genoeg om af te zien van een misdrijf. Daar wordt Nederland rechtvaardiger en veiliger van.

Drugscriminaliteit

Drugscriminaliteit lijkt de ver van je bed show en we zijn geneigd er schouderophalend aan voorbij te gaan. Toch gaat er een wereld van keiharde criminaliteit achter schuil. De drugseconomie heeft geen toegevoegde waarde en verdringt zelfs langzaam maar zeker de eerlijke economie en eerlijke werkgelegenheid die wel toegevoegde waarde hebben voor onze samenleving. Daarom treden we bikkelhard op tegen drugscriminaliteit.

- Er komt een speciale defensie-eenheid die zich uitsluitend richt op het oprollen van drugsproducenten en -handelaren. We jagen ze de stuipen op het lijf en maken hun infrastructuur en verdienmodel kapot.
- Invoer, export en doorvoer van drugs wordt krachtig bestreden door de controle van containers in (de Rotterdamse) haven(s) met drugshonden, bodycams en innovatieve detectiemiddelen. Ook kleinere havens worden gecontroleerd, net als het overhevelen van drugs op volle zee.
- Er komen hoge beloningen voor burgers die informatie delen die leidt tot het oprollen van drugsnetwerken. Zo nodig worden zij beschermd.

- De strafmaat voor drugsmisdrijven wordt verhoogd, en komt in lijn met die van ons omringende landen.
- Particulier gebruik van softdrugs blijft toegestaan. Ook dat past bij Nederland. Verstandig gebruik wordt regel. Net als bij tabak streven we naar een drugsvrije generatie. Er komt voorlichting bij festivals over drugs en gezondheid, en bewustwordingscampagnes zodat gebruikers weten dat zij het zijn die drugsgeweld en criminaliteit mede in stand houden. Er komt een onderzoek of staatsproductie van synthetische drugs een bijdrage kan leveren aan het beheersbaar maken van het probleem.

Gewelddadige jeugdcultuur, steek- en schietpartijen

De snelle opkomst van een gewelddadige jeugdcultuur is reden tot grote zorg. Jongeren nemen steeds vaker een mes – of erger – mee de straat op. Soms als onderdeel van de ‘identiteit’, maar soms om echt te gebruiken of uit angst aangevallen te worden. De LHK wil deze nieuwe trend keren nu het nog niet te laat is. Jongeren hebben veiligheid nodig om zich te ontwikkelen, om hun talenten te leren kennen en tot bloei te komen, en uiteindelijk die verantwoordelijke volwassene te worden die een bijdrage levert aan de samenleving.

- In overleg met de burgemeesters komt er een landelijk plan van aanpak.
- Preventief fouilleren wordt – net als de alcoholcontroles voor automobilisten – normaal.
- Er komt een verbod op de verkoop van messen aan jongeren.

Discriminatie

In Nederland mag je zijn wie je bent zonder achtergesteld te worden of gevaar te lopen.

- De LHK is tegen alle vormen van discriminatie, uiteraard op afkomst, seksuele voorkeur of huidskleur. Leeftijdscriminatie wordt op dezelfde manier wettelijk bestreden als andere vormen van discriminatie: het wordt opgenomen in het wetboek van Strafrecht en leeftijd wordt opgenomen als grond in artikel 1 van de Grondwet.

- Identiteitspolitiek waarbij onderscheid op culturele afkomst en kleur wordt gebruikt om diversiteit af te dwingen, is polariserend en draagt niets bij aan gelijkheid in Nederland.

“Wij zijn voor gelijke rechten voor elk individu, niet voor het bevoorrecht van groepen.”

Terrorisme

Nederland intensificeert de aanpak van terrorisme en jihadisme.

- We faciliteren onze inlichtingendiensten – die behoren tot de beste ter wereld – steeds naar de eisen van deze tijd.
- Het voorkomen van barbaarse aanslagen, bijvoorbeeld door religieuze extremisten, wordt hoogste prioriteit. We zetten krachtig in op het preventief optreden tegen personen die aanslagen voorbereiden.
- Buitenlandse geldstromen die terroristische bewegingen of fundamentalistische groeperingen in Nederland steunen, ondermijnen onze samenleving en worden gestopt.

Substantiële impuls in de strafrechtketen

Het is tijd voor het herstel van de rechtsstaat. In Nederland blijft misdaad nu grotendeels onbestraft. Dat gaan we omdraaien. Daders kunnen erop rekenen dat ze gepakt en gestraft worden. Uiteindelijk doel is om het aantal misdrijven naar beneden te krijgen en Nederland veiliger te maken.

- Aangifte doen wordt weer gemakkelijk en gebruikelijk. De burgers horen wat er met hun melding of aangifte is gedaan.
- We investeren in de capaciteit van politie. De politiebureaus komen terug in alle gemeenten. Het werven en opleiden van agenten krijgt grote prioriteit, de screening wordt strenger.
- De opsporing en vervolging wordt effectief en innovatief. Iedere euro misdaadgeld wordt in beslag genomen en komt ten goede aan de gemeenschap. Programma's als Opsporing Verzocht en het verspreiden van duidelijke signalen helpen daarbij. Het politiebericht komt terug op tv. Ook social media worden ingezet.

- Als bepaalde bevolkingsgroepen zorgen voor significant hogere criminaliteitscijfers moeten we dat niet verdoezelen maar juist benoemen om ervoor te zorgen dat goedwillenden uit diezelfde bevolkingsgroep niet nodeloos worden gestigmatiseerd. Bij dubbele nationaliteit wordt het Nederlands paspoort ingetrokken na gewelds- of zedenmisdrijven.
- Een vonnis wordt uitgevoerd. Een levenslange gevangenisstraf blijft levenslang. Een 36-urige werkweek wordt standaard binnen de muren. Gedetineerden koken zelf een gezonde maaltijd. Het regime wordt sterk versoerd.

“Daders zijn daders. Slachtoffers zijn slachtoffers. Het kan niet vaak genoeg benadrukt worden.”

Vernieuwingen in het strafrecht

Als er aan het huidige strafrecht zoveel tekortkomingen kleven, als het vertrouwen zo laag is, als zoveel misdadigers ongestraft vrij rondlopen, dan is er ruimte om vergaande vernieuwingen serieus te bestuderen.

- Er komt een onderzoek naar het legaliteitsbeginsel ('verplichte' vervolging door het Openbaar Ministerie) als vervanging van het opportuniteitsbeginsel (Openbaar Ministerie bepaalt welke zaken worden opgepakt). Daarmee wordt de afschrikwekkende werking van het strafrecht versterkt.
- Om het vertrouwen in de rechtspraak te vergroten wordt een brede maatschappelijke discussie gevoerd over nut en noodzaak van juryrechtspraak, zoals een aantal van de ons omringende landen dat kent.

Defensie en NAVO

Als het ergste gebeurt, als er een gewapend conflict uitbreekt, dan kan je maar beter goed voorbereid zijn en sterke bondgenoten hebben. Wij houden vast aan de NAVO. De NAVO is bedoeld om vrede te bewaren. Landen die zelf een oorlog beginnen, horen niet in dit pact thuis. Wij zijn tegen een EU-leger, maar voor militaire samenwerking met andere lidstaten in NAVO-verband.

Hoe effectief is onze strafketen? Rekent u even mee.

Van misdrijf tot straf in 2019

Aantal slachtoffers van misdrijf (slachtofferenquêtes) 2.500.000
Geregistreerde misdrijven (o.a. aangiftes) 785.000
Opsporingen (registraties van verdachten) 245.000

Aantal afdoeningen door Openbaar Ministerie 193.000

Waarvan
Afzien van vervolging (sepot) 63.000
Transactie 3.000
Strafbeschikking 29.000
Besluit tot vervolging (dagvaarding) 95.000

Aantal verdachten voor de rechter 86.000

Waarvan
Aantal vrijspraken 7.000
Aantal straffen opgelegd door rechter 76.000
Waarvan hoofdstraffen
Celstraf 36.000
Taakstraf 29.000
Boete 22.000

- Wij komen onze financiële afspraken na. De defensiebegroting gaat de komende jaren naar de afgesproken 2% van het Bruto Nationaal Product.
- Zonder goed materieel, geen uitzendingen.
- Veteranen – militairen die daadwerkelijk zijn ingezet – waren bereid hun leven te geven. Zij krijgen respect en waardering.

Migratie

Nederland is een veilige haven voor mensen die vluchten voor geweld en vervolging. We houden vast aan het VN-Vluchtelingenverdrag uit 1951 dat in grote lijnen een goed verdrag is. We gaan het naleven. Het biedt gronden om vluchtelingen die door veilige landen naar Nederland komen bij de grens tegen te houden. Criminele vluchtelingen hebben geen recht op asiel volgens datzelfde verdrag.

- Instroom beperken: de LHK wil zoveel mogelijk opvang van oorlogsvluchtelingen in de regio. Daarom investeren we in humane VN-vluchtelingenkampen in conflictgebieden. We

Blijft misdaad onbestraft?

Ja, misdaad in Nederland blijft grotendeels onbestraft. Het overgrote deel van de misdrijven krijgt geen justitieel vervolg.

Hoe gaan we dat oplossen?

Er zit vooral een groot verschil in het aantal misdrijven en het aantal aangiftes. Slachtoffers geloven niet meer dat aangifte doen zin heeft. Daarom moet de aangiftebereidheid omhoog en moet een aangifte weer opvolging krijgen. Nog geen éénderde van de geregistreerde misdrijven krijgt opvolging. Dat kan slechts voor een deel verklaard worden doordat een verdachte meerdere feiten kan plegen. We zetten in op de capaciteit en de effectiviteit van de opsporing.

- nemen een beperkt aantal vluchtelingen op via VN-vluchtelingenkampen. Economische vluchtelingen worden niet toegelaten. Aan de Nederlandse grens wordt weer gecontroleerd en de EU-buitengrenzen worden streng bewaakt.
- Uitzetting bevorderen: illegalen die toch ons land hebben weten te bereiken, worden snel teruggestuurd. Uitgeprocedeerden worden daadwerkelijk het land uitgezet. Asielzoekers die de wet overtreden ook.
- Het Nederlandse paspoort is heel veel waard. Het geeft namelijk veel rechten in onze samenleving. Dat paspoort moet dus verdiend worden. Het wordt verstrekt na tien jaar legaal verblijf. Voorwaarden zijn een bewijs van goed gedrag, een goede beheersing van de Nederlandse taal, een bewezen aanpassing aan onze cultuur en een af te leggen verklaring over het respecteren van de Grondwet. Naamsverandering (voor hen die zichtbaarder willen aansluiten bij de Nederlandse cultuur) wordt gemakkelijk gemaakt.

4

Gezondheid, ons grootste bezit

De LHK streeft naar hervorming van het zorgstelsel. Het is tijd voor gezonde keuzes in de zorg, want het kan beter en goedkoper. De arts krijgt het weer voor het zeggen, niet de managers en de verzekeraars. De coronacrisis heeft ons indringend laten zien hoe verkeerde bezuinigingen – op handen en op bedden – hebben uitgekapt. De virusuitbraak kon daardoor een economische en sociaal-maatschappelijke crisis worden.

De coronacrisis toont aan hoe belangrijk het is een goede lichamelijke weerstand te hebben. Voorkomen is beter dan genezen.

Voorkomen is beter dan genezen

Er komt een financiële impuls voor de preventie van welvaarts- en ouderdomsziekten. Op de langere termijn zal deze investering zichzelf terugverdienen in de vorm van minder zorgkosten.

- Gezonde, natuurlijke en biologische voeding wordt vrijgesteld van btw, net als het geven van dans-, muziek-, sport- en bewegingscursussen.
- Om bij jongeren gezonde gewoonten te stimuleren en om gezondheidsproblemen te voorkomen, wordt er op scholen en universiteiten een uitgebreid pakket van bewegingslessen aangeboden. Scholieren en studenten besteden minimaal vijf uur per week aan buiten spelen, wandelen of fietsen, gymnastiek, dansen, sporten als voetbal, zwemmen, roeien en klimmen, enz.
- Er komt een nationaal programma om de lichamelijke weerstand te verhogen.

Het zorgstelsel

Het ziekenfonds was zo slecht nog niet. De LHK wil een zorgstelsel dat daarop gebaseerd is.

- Artsen krijgen het weer voor het zeggen, managementlagen worden kleiner, en er komen meer handen aan het bed. Particuliere klinieken verstaan de kunst om mensen snel te helpen. We zien dit als een waardevolle aanvulling op het medische aanbod.
- De capaciteit van de zorg wordt uitgebreid. Dat past bij een welvarend en beschaafd land als Nederland. Wachtlijsten voor urgente zorg en noodzakelijke medische ingrepen gaan tot het verleden behoren.
- Het eigen risico wordt verlaagd. Basistandheelkunde en fysiotherapie maken deel uit van het nieuwe stelsel. Verzekeren is vrijwillig voor iedereen die een aanvullend pakket wil.

Jeugdzorg

De huidige jeugdzorg wordt hervormd tot zorg waar kinderen en hun ouders of verzorgers beter van worden. Het stelsel gaat drastisch op de schop.

- Het opsluiten van kinderen in gesloten jeugdinstituten – waar ze soms als gevangenen worden behandeld – wordt verboden. Het ouderlijk gezag gaat boven jeugdzorg.
- Budget voor jeugdzorg komt in principe direct terecht bij het kind dat hulp nodig heeft. Het wordt aan de ouders of verzorgers uitgekeerd. Aan de besteding worden voorwaarden verbonden.
- Er komt een diepgaand onderzoek naar misstanden in de jeugdzorg.

Ouderenzorg

Aandacht, respect en zingeving worden leidraad bij de hervorming van de ouderenzorg.

- We leren van landen als Japan en Taiwan waar ouderen langer actief blijven en maatschappelijk betrokken worden.
- Groepswonen en familiehuizen worden financieel en fiscaal aantrekkelijk om eenzaamheid te voorkomen, en de daarmee samenhangende gezondheidsproblemen.
- Er komen voldoende verzorgings- en verpleeghuizen. Het rijk gaat zelf verpleeghuizen bouwen, bedoeld om mensen een waardige laatste levensfase te geven.
- Er komt in Nederland een internationaal toonaangevende onderzoeksinstelling om dementie te doorgronden, te genezen en te voorkomen.

“De ouderen van nu worden soms weggezet als bevoorrecht. Maar zo zit het niet. Niemand gaf ze iets. Zij hebben het vanaf de grond zelf opgebouwd, de welvaart van Nederland.”

5

We koesteren en behouden ons pensioenstelsel, het beste ter wereld

Het Nederlandse pensioenstelsel wordt door internationale deskundigen aangemerkt als het beste ter wereld. De zekerheid die ons 'ouderwetse' pensioenstelsel biedt voor de huidige werkende generatie is ongekend en ongeëvenaard. De pensioenpotten zitten zo overvol dat er nu al genoeg geld in kas is om de pensioenen uit te keren aan alle huidige gepensioneerden én aan alle werkenden die nu zijn aangesloten bij een pensioenfonds, zelfs al zou er vanaf nu geen cent meer binnenkomen aan premies of beleggingsresultaten.

De pensioenroof – geen indexering en dreigende kortingen – die al jaren gaande is voor de huidige gepensioneerden, is al helemaal nergens voor nodig. We mogen apetrots zijn op ons pensioenstelsel. Daarom vecht de LHK vóór het behoud ervan, vóór indexatie en vóór een realistische rekenrente.

De pensioenleeftijd

Eerder met pensioen gaan, geeft ruimte voor de jeugd. Ook daarom gaan we de stijging van de pensioenleeftijd stoppen.

- Voor zware beroepen gaat de pensioenleeftijd terug naar 65 jaar.
- Er komt een onderzoek naar stoppen met werken voor iedereen die 45 jaar heeft gewerkt.
- Mensen die willen doorwerken, krijgen daar gelegenheid voor.

De AOW

Iedereen verdient de geruststelling dat je zonder financiële zorg van je oude dag kan genieten. Dat is toch wat je minimaal mag verwachten. De AOW wordt daarom een welvaartsvast inkomen, vanaf de pensioenleeftijd.

- Er komt een onderzoek naar individuele vervroegde pensionering. Het ontstaan van een AOW-gat moet worden voorkomen.
- De hoogte van de AOW wordt gelijkgetrokken voor alleenstaanden en samenwonenden. Zo stimuleren we samenwonen, kunnen mensen beter voor elkaar zorgen, gaan we eenzaamheid tegen en komen er woningen beschikbaar voor jongeren.

Aanvullend pensioen

Het nieuwe pensioenakkoord is een achteruitgang ten opzichte van het huidige pensioenstelsel. Het moet daarom van tafel. Het bestaande pensioenstelsel wordt ten onrechte onhoudbaar genoemd.

- De rekenrente wordt een realistische rente en gaat dus omhoog.
- Indexatie wordt met terugwerkende kracht uitbetaald.
- Het wordt mogelijk om van je eigen pensioentegoed een bedrag ineens op te nemen, bijvoorbeeld als je na je pensionering wilt verhuizen naar een aangepaste woning.

Ondernemers, ZZP'ers en pensioenopbouw

Het lijkt een luxe om aan je pensioen te denken als je net je hoofd boven water kan houden. Toch is het essentieel. We streven naar een aanvullende pensioenregeling voor ondernemers en ZZP'ers.

- Er komt ondersteuning voor een pensioenfonds voor ondernemers en ZZP'ers. Voor startende ondernemingen en zelfstandigen geldt een aanvangsperiode waarin ze niet pensioenpremie-plichtig zijn.
- Pensioenfonds worden gestimuleerd ook ZZP'ers op te nemen.

“Mensen gaan pas aan hun pensioen denken als ze aan hun eerste leesbril toe zijn.”

Hoe staan onze pensioenfondsen er eigenlijk voor?

Het geld klotst tegen de plinten

De pensioenfondsen hebben gezamenlijk **1.742.000.000.000** in kas. De pensioenfondsen doen het uitstekend.

Dit gaat er jaarlijks uit: **40.700.000.000**
Pensioenuitkeringen **31.800.000.000**
Organisatiekosten **8.900.000.000**

Dit komt er jaarlijks bij: **67.900.000.000**
Pensioenpremie **36.500.000.000**
Rendement door beleggen **31.400.000.000** (langjarig gemiddelde)

Kortom

De premiebetalers uit het verleden (gepensioneerden) en de premiebetalers van nu (werkenden aangesloten bij een pensioenfonds) hebben met zijn allen zo veel reserve opgebouwd dat de fondsen genoeg geld in kas hebben om voor alle deelnemers pensioen uit te betalen, zelfs zónder dat er iets binnenkomt aan premies of rendementen.

Dit fantastische pensioenstelsel afbreken?

Nee, nergens voor nodig. Als er dan toch veranderd moet worden, dan heeft niemand het recht – ook niet het kabinet, de sociale partners of de volksvertegenwoordiging – om de inhoud van de pensioenpotten over te hevelen naar een ander systeem. Dat geld behoort toe aan degenen die premie hebben ingelegd. Dat is eerlijk en rechtvaardig.

6

Een plek om te wonen voor alle Nederlanders

We willen een fijn huis om gezellig en comfortabel in te wonen. Nederland is na de dwergstaatjes Malta, San Marino, Monaco en Vaticaanstad het dichtstbevolkte land van Europa. Er staat een grote uitdaging voor de deur om de woningnood op te lossen en slim om te gaan met de schaarse ruimte.

We gaan onorthodox aan de slag met kleinschalig particulier bouwen, het beter benutten van de bestaande woningvoorraad (permanente bewoning recreatiewoningen en financiële voordelen voor samenwonen) en zelfs het bouwen van nieuwe smart cities, al was het alleen maar om het karakter van de huidige steden en dorpen te behouden. Door minder migratie en minder belasting voor woningbouwcorporaties verdwijnt de druk op de onderkant van de woningvoorraad.

Bevorderen kleinschalig en duurzaam particulier bouwen

De LHK gaat de bouw en verhuur van particuliere minihuizen - tiny houses - op eigen terrein bevorderen.

- Particulieren kunnen een minihuis op eigen grond bouwen zonder dat er een bouwvergunning voor nodig is.
- Er worden voorwaarden gesteld aan de omvang en duurzaamheid van het minihuis, voorwaarden aan de erfgrootte, en er geldt een maximaal aantal minihuizen per erf.

Beter benutten bestaande voorraad – meer woningen zonder bouwen

Het gebruik van bestaande woningen en gebouwen kan beter. Zonder dat er wordt bijgebouwd, wordt de woningvoorraad veel groter.

- Bevorderen samenwonen: samenwonende AOW'ers worden niet gekort op hun uitkering. Zo kunnen mensen beter voor elkaar zorgen, gaan we eenzaamheid tegen en komen er woningen beschikbaar voor jongeren.
- Permanente bewoning recreatiewoningen: gemeenten worden onder voorwaarden verplicht om een eigenaar van een recreatiewoning in te schrijven op het adres van de recreatiewoning. Naar schatting wil de helft van de eigenaars zijn recreatiewoning graag permanent bewonen en de woning waar zij staan ingeschreven verlaten. Die woningen komen vrij voor woningzoekenden.
- Bewonen niet-woningen: dagelijks stoppen er boeren met hun bedrijf. De gebouwen staan leeg of er komen huurders op af die er niet zelden een drugslab van maken. De LHK buigt deze ontwikkeling om in een positieve. Er komt een woonsubsidie voor het verbouwen van leegstaande gebouwen ten behoeve van duurzaam en ecologisch wonen.

Bouwen van nieuwe steden

Nederland heeft een wereldberoemde traditie van ruimtelijke ordening. De 'gebundelde deconcentratie' (nieuwe woonkernen) uit de jaren zeventig zorgde voor een betere spreiding van de bevolking over het land, met behoud van het karakter van bestaande steden en dorpen én het behoud van groen en natuur eromheen. Tegenwoordig wordt elk leeg stukje stad volgebouwd, liefst de hoogte in. De LHK ziet veel meer in verstandige, duurzamere stedenbouw.

- Nederland bestaat uit prachtige regio's, steden en dorpen, elk met een eigen karakter. Dat moeten we koesteren en behouden.
- Onze traditie om bevolkingsgroei op te vangen in nieuwe steden wordt nieuw leven in geblazen. Beter een geheel nieuwe stad ontwerpen en bouwen dan dat elke gemeente verdicht en uitbreidt, ten koste van de leefbaarheid.

Ouderenhuisvesting

Mensen die dat willen, krijgen de gelegenheid om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Er is grote behoefte aan levensloopbestendige woningen, waar je tot hoge leeftijd zelfstandig kan blijven wonen.

- Een gemeente mag alleen een bouwvergunning afgeven voor woningbouwcomplexen indien een deel van de woningen levensloopbestendig zijn.
- Woningcorporaties worden verplicht voldoende levensloopbestendige woningen te bouwen.
- Familiehuisen - waar drie generaties van een familie met elkaar samenwonen - worden fiscaal gestimuleerd.

Starters

Jongeren willen een zelfstandige, betaalbare plek om te wonen, zodat ze met hun eigen leven kunnen beginnen.

- Er komen voldoende, betaalbare woningen voor starters op de huur- en koopmarkt.

Sociale huurwoningen

De schaarste bij goedkope woningen gaan we de komende kabinetsperiode oplossen.

- Het invoeren van de verhuurderheffing voor woningbouwcorporaties ging ten koste van de bouw van sociale huurwoningen. Deze belasting wordt voor de komende tien jaar gehalveerd.
- Er komt een verbod op het verkopen van sociale huurwoningen aan (buitenlandse) beleggers. Sociale huurwoningen worden alleen verkocht met een zelfbewoningsplicht.
- Door het beperken van de migratie zal de druk op de onderkant van de woningmarkt sterk afnemen.

7

We zijn zuinig
op onze aarde

Een gezond milieu is letterlijk van levensbelang. We geven onze planeet zo leefbaar en gezond mogelijk door aan komende generaties. Daar past de personenauto prima in. Autorijden maken we schoner, veiliger en goedkoper. We gaan respectvol om met dieren en de natuur. Steden worden groener. Duurzame economie gaat boven de wegwerp-economie. Klimaatmaatregelen die ecosystemen beschadigen, schieten hun doel voorbij. Bij de LHK gaat milieu altijd boven klimaat.

Te snel iets willen heeft op het klimaatdossier geleid tot beleidsfiasco's als houtstook en gasloos wonen. Wij zijn ervan overtuigd dat de innovatietechnologie ons binnen afzienbare tijd schone en betaalbare oplossingen zal aanreiken. Daar zetten we op in.

Natuur en milieu

De LHK steunt de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Door het terugdringen van vervuiling dragen we bij aan een schone aarde. Klimaatmaatregelen die het milieu of de natuur aantasten – zoals houtstook, windmolens in bossen en zonneweides – schieten hun doel voorbij. Daar doen we niet aan mee.

- Natuurbehoud is van levensbelang voor onze gezondheid en levert een grote bijdrage aan ons fysiek en mentaal welzijn. Alle Nationale Landschappen en natuurgebieden blijven behouden en worden waar mogelijk met elkaar verbonden. Bestaande natuurgebieden worden beschermd en waar mogelijk opengesteld voor publiek.

- De groei van de voortgaande verstedelijking wordt gecompenseerd door de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden.
- We planten bomen in plaats van dat we ze kappen. Verstedelijkt gebied vergroent door de aanleg van parken, groene daken en -gevels.

Dieren

Bij de LHK zijn we grote dierenvrienden.

- Dierenleed wordt bestreden, dierenwelzijn wordt bevorderd en dierenmishandeling wordt zwaarder bestraft.
- De LHK is voor een verbod op onverdoofd slachten.
- Bestrijding van ongedierte, zoals de eikenprocessierups, mag alleen met stoffen die niet schadelijk zijn voor mens, dier en milieu.

Duurzame energie

Door het terugdringen van CO2-uitstoot dragen wij bij aan de leefbaarheid van onze aarde. We vertrouwen op technologische ontwikkelingen die ons aan goede alternatieven helpen.

- We zetten stevig in op energiebesparing bij wonen, vervoer en bedrijven. Minder gebruik is de sleutel voor een schoner land.
- Nederland heeft het beste gasleidingennet ter wereld. Dit kan in de toekomst worden gebruikt voor bijvoorbeeld waterstof. Daarom is het niet verantwoord dit transportmiddel op te heffen. We gaan trouwens pas van het gas af als er een betaalbaar alternatief is en stoppen met investeringen om woningen nu van het gas af te halen. Gasboringen mogen nooit een bedreiging voor mens en milieu zijn.
- We zetten daarnaast in op nieuwe vormen van schone energie. Er komt een onderzoek naar moderne thoriumcentrales. De risico's worden in kaart gebracht en gereduceerd. We zadelen toekomstige generaties niet op met problemen waar nog geen passende oplossing voor is. Zonne-energie wordt gestimuleerd door het handhaven van een teruggaafregeling en het aantrekkelijk maken van het gebruik van (auto)batterijen voor opslag. Wij zijn tegen het gebruik van biomassa als energiebron.

We koesteren de personenauto

De personenauto is een verworvenheid die symbool staat voor onze individuele vrijheid en zelfstandigheid. De auto verruimt onze blik, maakt ouderen zelfstandiger en minder eenzaam. De grote persoonlijke en maatschappelijke voordelen van het gemotoriseerde, individuele voertuig heeft in onze visie een grote toekomstwaarde.

- We maken autorijden schoner, veiliger en goedkoper. Emissieloze auto's hebben grote maatschappelijke voordelen. Dat moet tot uiting komen in een lagere autobelasting. We zetten in op slim parkeren.
- We steunen een systeem van betalen naar gebruik als dat ertoe leidt dat de gemiddelde particulier substantieel minder belasting gaat betalen dan nu.
- Aanvullend innoveren we het openbaar vervoer: deur-tot-deur met individueel maatwerk en zelfrijdende auto's, waarbij openbaar, particulier en denkbare tussenvormen elkaar aanvullen.

8

We hechten aan onze normen en waarden en koesteren onze cultuur

Nederland is beroemd om zijn tolerantie. Tegelijkertijd zijn we trots op onze eigen, unieke cultuur. Cultuur zit vanbinnen. Het zijn de ongeschreven regels waarmee je bent opgegroeid en waarbij je je thuis voelt. Je hoeft niet bij alles na te denken of het wel kan of mag. Wij staan pal voor het behoud van verworvenheden die bepalend zijn voor hoe wij leven en voor hoe ons land functioneert. We geven onze cultuur door aan de komende generaties en aan mensen die in ons land komen wonen.

Juist als het om onze normen en waarden gaat, gaan we niet drammen om te veranderen. Als we willen veranderen, veranderen we langzaam.

Normen en waarden

Cultuur zit vanbinnen. Het zijn de normen en waarden waarmee je bent opgegroeid en waarbij je je thuis voelt. Je hoeft niet bij alles na te denken of het wel kan of mag.

- Het is van belang om verworvenheden te behouden die bepalend zijn voor hoe ons land functioneert en hoe de Nederlandse bevolking leeft.
- Ons cultureel erfgoed maakt ons bewust van onze geschiedenis. Het laat zien waar wij vandaan komen. Zwarte bladzijden uit onze geschiedenis worden onder ogen gezien. Ze dienen als lering voor onze toekomst. Cancel culture waarbij het verleden wordt gewist, past daar juist niet in.
- Elkaar aanspreken op fatsoen en gedrag wordt weer normaal.

Onderwijs

Ons onderwijs is een belangrijke plek om kennis te maken met onze samenleving.

- Scholen waar lessen worden onderwezen die onze normen en waarden ondermijnen of zelfs indruisen tegen onze wetten, passen niet in Nederland. Ze worden gesloten.
- Scholieren beheersen bij het verlaten van de basisschool de Nederlandse taal en kunnen rekenen. Nederlands is de voertaal op scholen en universiteiten. Er komt een onderzoek naar het vereenvoudigen van de spelling en grammatica om analfabetisme tegen te gaan.
- Vakmanschap is meesterschap. Werken met je handen en duurzame producten maken, wordt in ere hersteld.
- De toegankelijkheid van het onderwijs wordt verruimd. Onderwijs voor ouderen wordt normaal. Voor mensen met een WW-uitkering of een bijstandsuitkering is volwassenenonderwijs kosteloos beschikbaar.
- Voor studenten is een betaalbare studentenkamer beschikbaar, dicht bij de onderwijsinstelling (campus).

Wetenschap en innovatietechnologie

Nederland heeft topuniversiteiten van internationale betekenis, zoals de TU Delft en Wageningen. We herbergen het Silicon Valley van Europa. De regio Brainport is wereldwijd koploper als het gaat om moderne technieken. De LHK vindt dat topwetenschap een belangrijk onderdeel is van onze cultuur. We willen dat behouden en versterken.

- Er komt volop ruimte voor innovatietechnologie. De overheid stimuleert innovatietechnologie in de zorg (zorgrobots), het vervoer (zelfrijdende, schone auto, de Nederlandse hyperloop), wonen (het slimme huis), voeding (kweekvlees), opsporing (big data), enz.
- Innovatief talent krijgt ruim baan en studenten worden gemotiveerd om een technische studie te kiezen. De basisbeurs voor studenten wordt weer ingevoerd. De schulden opgebouwd met het leenstelsel worden geschrapt tot de hoogte van de basisbeurs.
- Om het grote belang van innovatietechnologie te onderstrepen pleit de LHK voor de aanstelling van een minister van Innovatie en Duurzaamheid.

Publieke omroep

De Publieke Omroep – betaald met belastinggeld – is er voor alle mensen. Het aanbod is dus gevarieerd en onafhankelijk van een politieke richting. De NPO is uitdrukkelijk geen staatsomroep die het overheidsbeleid promoot.

- Een inspectie krijgt de taak om toezicht te houden op de politieke onafhankelijkheid van de NPO.
- De nadruk komt te liggen op programma's met inhoud, discussie en voorlichting. Dat kan in een sandwichformule met amusement. Sportuitzendingen kosten veel geld en laten we over aan commerciële zenders.
- We stoppen met het analoog verspreiden van radio- en tv-programma's.
- Belangrijke functies bij de NPO worden via openbare sollicitatieprocedures opengesteld voor elke Nederlander en niet alleen voor prominenten van een politieke partij. Salarissen van medewerkers van de Publieke Omroep vallen onder de Balkenende-norm.

Internet en sociale media

De informatierevolutie heeft ons veel gebracht. Onze wereld is vergroot dankzij het internet. Het is een waardevol onderdeel van ons leven. De waarden en normen die offline gelden, gelden evengoed online.

- Er komen meer middelen voor internetpolitie die fraude en oplichting opspoor en typische internetcriminaliteit, zoals verspreiding van kinderporno, stalking en phishing, bestrijdt. Anoniem internetgebruik wordt tegengegaan door de invoering van een digitaal paspoort.
- Gemeenten helpen minder-digivaardigen.
- Wij zijn tegen censuur. In plaats daarvan maken wij mensen weerbaarder tegen nepnieuws. Er komen social-mediacursussen om bronnen op waarde te beoordelen en om onderscheid te maken tussen feit, fabel en mening.

Kunst en cultuur

Kunst ontspant, inspireert en leidt tot nieuwe inzichten. Actieve en passieve deelname aan culturele activiteiten is goed voor de ontwikkeling van jongeren en het langer gezond blijven van ouderen.

- Kunst voor een kleiner publiek – en dus met minder inkomsten – heeft een grote meerwaarde. Daarom blijft kunstsubsidie bestaan.
- De LHK wil een cultuurkaart voor iedereen met een laag inkomen. Minima krijgen op rustige dagen en tijden gratis toegang tot gesubsidieerde musea.

“De aanstormende generatie twintigers belooft ons een nieuwe Gouden Eeuw. Nog nooit was een generatie zo goed opgeleid.”

9

**Minder
belasting
Andere
overheidsuitgaven**

De LHK kiest voor structurele wijzigingen in de overheidsbegroting. We gaan toewerken naar minder overheid, minder overheidsuitgaven en minder belasting. Het belastinggeld gaan we via structurele ombuigingen anders innen en anders aanwenden.

De LHK kiest ervoor om de komende kabinetsperiode het Nationaal Groeifonds voor grote projecten (het 'Wopke-Wiebes fonds', in totaal 20 miljard) om te buigen naar een koopkracht- en ondernemersimpuls van maar liefst 5 miljard per jaar.

Tegelijkertijd werken we aan een structurele ombuiging van de overheidsuitgaven. Deze verandering gaat niet snel vanwege de juridische verplichtingen die de overheid al is aangegaan en de eisen die we stellen aan behoorlijk bestuur. Onze uitdrukkelijke inzet is: meer geld voor de rechtsstaat, woningbouw en de verlaging van de AOW-leeftijd voor zware beroepen, minder geld voor de EU, migratie, asiel, subsidies en ontwikkelingssamenwerking.

Ombuiging Nationaal Groeifonds ('Wopke-Wiebes-fonds')

Wij denken dat het Nationaal Groeifonds op zich een heel goed idee is. Maar. Dat enorme bedrag besteden aan 'grote projecten' is op dit moment geen verstandige keus. De LHK kiest ervoor die 5 miljard per jaar te besteden aan een directe koopkrachtimpuls (lastenverlichting,

btw-verlaging) en wonen (halveren verhuurderheffing voor woningbouwcorporaties). Dat heeft Nederland nu nodig.

Structurele ombuigingen

De LHK wil de komende kabinetsperiode structurele ombuigingen doorvoeren. De snelheid waarmee de ombuigingen realistisch zijn, is afhankelijk van de reeds aangegane juridische verplichtingen van de overheid en van politieke onderhandelingen. Onze uitdrukkelijke keuzes daarbij zijn:

- We besteden structureel meer belastinggeld aan:
  - Rechtsstaat;
  - Wonen;
  - Innovatietechnologie;
  - Wettelijke verlaging van de AOW-leeftijd voor zware beroepen;
  - Defensie.
- We bezuinigen structureel op:
  - Apparaatskosten overheid;
  - EU;
  - Migratie en asiel;
  - Subsidies;
  - Ontwikkelingssamenwerking.

Belastinghervorming

De LHK streeft naar een kleinere overheid met in zijn totaliteit minder taken, minder uitgaven en minder belasting. De LHK is daarom ook voorstander van het hervormen van het belastingstelsel om het eerlijker te maken. Wat snel kan, doen we snel.

- Bedrijven: multinationals die zich in Nederland vestigen, dragen bij aan de Nederlandse samenleving. De vennootschapsbelasting gaat omhoog.
- Particulieren: we hervormen de belasting op erfenissen en schenkingen. Overdrachtsbelasting bij onroerend goed wordt verlaagd voor familie in de eerste en tweede graad. Belasting wordt alleen geheven op het werkelijk genoten rendement van het spaargeld. Dat is wel zo rechtvaardig.

Fictieve rente, is dat wel eerlijk?

Het rentebeleid van de overheid pakt slecht uit voor de burger.

Pensioenfondsen: te lage rente

Voor pensioenfondsen geldt een veel te lage fictieve rekenrente. De wettelijk vastgelegde, fictieve rekenrente van 0,2% is veel lager dan de 7% rente die pensioenfondsen in werkelijkheid behalen met het beleggen van het pensioenkapitaal. De gepensioneerden en de werkenden, aangesloten bij een pensioenfonds, zijn de dupe.

Particulieren met spaargeld: te hoge rente

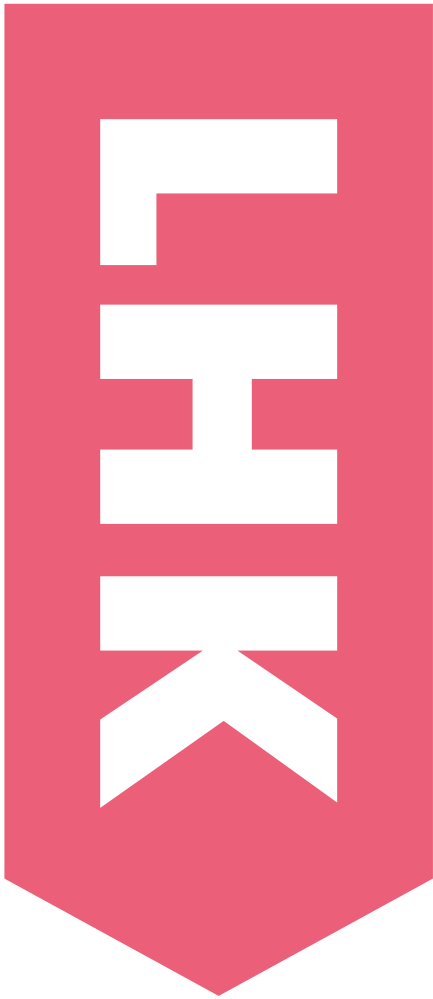
Voor particulieren met spaargeld geldt een veel te hoge fictieve rente. Daar wordt een fictieve renteopbrengst gehanteerd die privébeleggers in werkelijkheid niet of nauwelijks behalen. De spaarders zijn de dupe.

Fictieve rente wordt werkelijk genoten rente

De LHK stapt af van fictieve rente en gaat over op het werkelijk genoten rendement. Dat geldt zowel voor pensioenfondsen als voor burgers met spaargeld. Dat is eerlijk en rechtvaardig.

LIJST HENK KROL

Word lid

**Voor meer informatie
bezoek onze website
www.lijsthenkkrol.nl**

Vooruitstrevend Conservatief

De Nederlandse kiezer snakt naar een weloverwogen, verstandige politiek. Juist nu, als antwoord op de coronacrisis en de sociaaleconomische crisis die daar een gevolg van is, als antwoord op de cancel culture en de identiteitspolitiek die de Nederlandse politiek opschudden. Lijst Henk Krol is het antwoord op deze ontwikkelingen.

Conservatief: een manier van denken

Conservatief is voor ons een manier van denken: verander pas iets als je weet dat het beter wordt. Omwentelingen vragen om weloverwogen besluitvorming. Die ontbreekt maar al te vaak. Denk maar aan de invoering van de Nationale Politie. Er was een heel apparaat van Bod's nodig om de gaten op gemeentelijk niveau te dichten.

Vooruitstrevend

Conservatief wordt vaak verward met regressief, als tegenstelling van progressief. Lijst Henk Krol wil niet terug in de tijd. Wij willen als samenleving vooruit. Ons verkiezingsprogramma staat boordevol innovatieve voorstellen op het gebied van zorg en milieu.

Pragmatisme

Wij hebben geen blauwdruk voor hoe de toekomstige samenleving er uitziet. Dat is niet aan de overheid. Dat is wel aan de ontwikkelingen die we met zijn allen democratisch inzetten. Daarom zijn wij ook groot voorstander van het bindend referendum op alle bestuurslagen. De uitkomst van een referendum is vaak behoudend. Dat zegt veel. We weten namelijk wat we als samenleving met elkaar hebben opgebouwd en wat ons een welvarend en gelukkig land maakt.

Juiste balans

Wij behouden het goede, we veranderen wat beter kan. Dat heeft Nederland nu nodig. We zoeken de juiste balans tussen de tradities, waarden en normen én de actuele uitdagingen waar Nederland mee te maken heeft. Lijst Henk Krol wil bruggen bouwen, met respect voor eenieder, zonder onderscheid des persoons.

Noem ons vooruitstrevend conservatief.